

Predkladacia správa

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky predkladá návrh zákona o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Predkladaný návrh zákona transponuje smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/970, ktorou sa posilňuje uplatňovanie zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy za rovnakú prácu alebo prácu rovnakej hodnoty prostredníctvom transparentnosti odmeňovania a mechanizmov presadzovania, do vnútroštátneho právneho poriadku s cieľom posilniť uplatňovanie zásady rovnakej odmeny v pracovnoprávných vzťahoch. Vysoké rozdiely v odmeňovaní medzi mužmi a ženami v Slovenskej republike si vyžadujú zavedenie efektívnych nástrojov transparentnosti odmeňovania.

Navrhovaná právna úprava prináša komplexný systém transparentnosti odmeňovania s jasne definovanými povinnosťami pre zamestnávateľské subjekty a právami pre zamestnané osoby. Hlavnými nástrojmi sú rodovo neutrálne kritériá hodnotenia práce, povinné zverejňovanie informácií o odmenách a systematické monitorovanie rozdielov v odmeňovaní.

Kľúčovými novozavedenými prvkami sú povinnosť zverejňovania rozpätia odmien v ponukách zamestnania, zákaz vyžadovania informácií o predchádzajúcom príjme od osôb uchádzajúcich sa o zamestnanie, právo zamestnaných na informácie o priemerných odmenách kolegov a kolegyň v rovnakej kategórii a pravidelné reportovanie o rodových rozdieloch v odmeňovaní pre väčších zamestnávateľov. Legislatíva zavádza postupný systém nápravných opatrení. Ak sa identifikujú neodôvodnené rozdiely presahujúce 5 %, aktivuje sa mechanizmus spoločného posúdenia odmeňovania so záväzkom prijať konkrétne nápravné kroky. Právna ochrana zahŕňa rozšírené právo na odškodnenie a procedurálne výhody pre poškodené osoby, vrátane presunu dôkazného bremena na zamestnávateľa.

Kontrola plnenia povinností zamestnávateľmi vyplývajúcich z návrhu zákona bude zabezpečená prostredníctvom inšpektorátov práce s možnosťou ukladania finančných sankcií do 100 000 eur. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky bude koordinovať celý systém a zabezpečiť pravidelnú evaluáciu účinnosti opatrení.

V súvislosti s návrhom zákona sa samostatnými článkami novelizuje Zákonník práce, zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona bol od 19. septembra 2025 do 9. októbra 2025 predmetom medzirezortného pripomienkového konania. Výsledky pripomienkového konania sú uvedené vo vyhodnotení pripomienkového konania.